

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
ZYRA E PROKURORIT TË PËRGJITHSHËM
DREJTORIA E STUDIMEVE**

LËNDA: Dërgim i vendimit unifikues të Gjykatës së Lartë.

**PROKURORIVE PRANË GJYKATAVE
TË RRETHIT GJYQËSOR**

**PROKURORIVE PRANË
GJYKATAVE TË APELIT**

GJITHË DREJTORIVE

KËTU

Bashkëlidhur, Ju dërgojmë vendimin unifikues Nr. 5 i Regj. Themeltar, Nr. 4 i Vendimit, datë 27. 03. 2003, i Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë, ardhur në Prokurorinë e Përgjithshme me shkresën e Gjykatës së Lartë Nr. 304 datë 26. 06. 2003.

Drejtuesit e Prokurorive të të gjithë niveleve dhe të strukturave të kësaj zyre të marrin masat e duhura organizative dhe ligjore, për njohjen dhe zbatimin e këtij vendimi unifikues.

PROKURORINË PËRGJITHSHËM

THEODHORI SOLLAKU

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
GJYKATA E LARTE
KOLEGJET E BASHKUARA**

**Nr. 5 i Regj.
Themeltar. Nr. 4 i
Vendimit**

**VENDIM
NË EMËR TË REPUBLIKËS**

Kolegjet e Bashkuara te Gjykatës se Larte te përbëre nga:

Thimjo Kondi	Kryetar
Perikli Zaharia	Anëtar
Kristaq Ngjela	“
Bashkim Caka	“
Nikoleta Kita	“
Ylvi Myrtja	“
Natasha Sheshi	“
Agron Lamaj	“
Valentina Kondili	“
Vladimir Metani	“
Vladimir Bineri	“
Spiro Spiro	“
Evjeni Sinoimeri	“
Irma Bala	“
Zamir Poda	“

ne seancën gjyqësore te datës 27.03.2003 morën në shqyrtim çështjen që i përket:

KËRKUES: **Juan Kondi, përfaqësuar nga av. N. Duro**

OBJEKTI: Konvertimi i dënimit, ne baze te nenit 283/1 te K.Penal ndryshuar me Ligjin nr. 8733, date 24.01.2001

Baza Ligjore: Neni 3.3 i K.Penal si dhe neni 2 i Ligjit nr. 7942, date 31.05.1995.

Gjykata e shkallës se pare Elbasan, me vendimin nr. 111, date 12.04.2002, ka vendosur:

Rrëzimin e kërkesës se bërë nga i padituri Juan Kondi, për një konvertim të ri të dënimit.

Gjykata e Apelit Durrës, me vendimin Nr. 215, date 06.09.2002, ka vendosur:

Lënien ne fuqi te vendimit nr. 111, date 12.04.2002 të Gjykatës së shkalles së parë Elbasan.

Kundër vendimit nr. 215, date 06.09.2002 te Gjykatës se Apelit Durrës, ka ushtruar rekurs kërkuesi duke parashtruar këto shkaqe:

- a. Ligji i ri ka fuqi prapavepruese edhe ndaj personave te dënuar.
- b. Masa e dënimit nuk mund te kaloje kufirin maksimal, sipas ligjit shqiptar (neni 516/1 i K.Pr.P.)
- c. Neni 11 i Ligjit nr. 7942, date 31.05.1995, njeh te drejtën qe personat t'i drejtohen gjykatës për pretendimet lidhur me efektet juridike te hyrjes ne fuqi te Kodit Penal.

Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë me vendimin nr. 91 Akti, date 19.02.2003, ka vendosur: Kalimin e çështjes Kolegjeve te Bashkuara për te unifikuar praktiken gjyqësore, duke parashtruar;

a. Cili është kuptimi i nenit 3.3 të K.P. në raport me nenin 7 të Konventës Evropiane për të drejtat themelore të njeriut dhe nenit 29/3 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë. Në themel këto dispozita parashikojnë se kur ligji i kohës kur është kryer vepra penale dhe ligji i mëvonshëm janë të ndryshëm, ai që është më favorizuesi është edhe ligji i aplikueshëm për personin që ka kryer veprën penale.

b. Në cilën fazë të procedimit është e aplikueshme kjo dispozite.

KOLEGJET E BASHKUARA TË GJYKATËS SË LARTË

- pasi dëgjuan relacionin e anëtareve Z. Poda e V. Metani,
- pasi dëgjuan prokurorin Artur Selmani, i cili kërkoi lënien në fuqi të vendimit të
- Gjykatës së Apelit Durrës,
- pasi dëgjoi avokatin N. Duro, që kërkoi prishjen e vendimeve dhe pranimin e kërkesës,

VËREJNË

Nga shqyrtimi i akteve që ndodhen në fashikullin e kërkuesit Juan Kondi, rezultoi se ai me vendim nr. 3014, datë 15.10.1999 të Gjykatës Athinës (Greqi), është deklaruar fajtor dhe dënuar me 17 (shtatëmbëdhjetë) vjet burgim, për krimin e mbajtjes dhe transportimit të lendeve narkotike, të kryer në bashkëpunim.

Pasi ky vendim kishte marrë formë të prirë, Gjykata e shkallës së parë Fier, me vendimin nr. 307, datë 27.09.2000, në zbatim të urdhërimeve të parashikuara në dispozitat e neneve 512-516 të K. Pr. Penale, bëri njohjen e tij, duke e cilësuar veprën e kryer nga i dënuari Juan, me nenin 283/1 të K. Penal të Republikës së Shqipërisë dhe masën e dënimit, e konvertoi në 15 (pesëmbëdhjetë) vjet burgim, që është edhe maksimumi i dënimit me burgim, që parashikohej për këtë veprë nga kjo dispozite (neni 283/1 i K. Penal), para ndryshimeve që ajo ka pësuar me ligjin nr. 8733, datë 24.01.2001.

Pas transferimit të tij në Shqipëri, i dënuari Juan, ndërsa ishte duke vuajtur dënimin në Institutin e Riedukimit të Kosovës, me 06.03.2002, paraqiti kërkesë për uljen e kësaj mase, në 10 (dhjetë) vjet burgim, aq sa është maksimumi i parashikuar për këtë veprë nga paragrafi i parë, i nenit 283 të K. Penal, pas ndryshimeve që i u bënë kësaj dispozite, me ligjin e përmendur më lart.

Gjykata e shkallës së parë Elbasan, me vendimin nr. 111, datë 12.04.2002,

vendosi rrëzimin e kërkesës, me arsyetimin se dispozitat e nenit 3/III të K. Penal dhe nenit 2 të Ligjit 7942, datë 31.05.1995, "Për hyrjen në fuqi të Ligjit nr. 7895, datë 27.01.1995 "Për Kodin Penal të Republikës së Shqipërisë", nuk e shtrijnë efektin e tyre pas njohjes së vendimeve penale të huaja, vendim, i cili u la në fuqi edhe nga Gjykata e Apelit Durrës, me vendimin nr. 215, datë 06.09.2002, të saj, me të njëjtin arsyetim.

Kundër vendimit të Gjykatës së Apelit Durrës, ka paraqitur rekurs, në Gjykatën e Lartë, mbrojtësi i kërkuarit, avokat Niko Duro, me të cilin kërkon prishjen dhe ndryshimin e tij, sipas kërkesës, duke parashtruar si shkak uljen që i u bë maksimumit të dënimit nga pesëmbëdhjete, në dhjetë vjet burgim, me ndryshimet që, me ligjin nr. 8733, datë 24.01.2001, i u bënë dispozitës së nenit 283 të K. Penal, në përgjithësi dhe paragrafit të parë të saj, në veçanti, duke paraqitur si argument, detyrimin për tu zbatuar nga gjykata, paragrafi III-të, i nenit 3 të K. Penal dhe Ligji nr. 9742, datë 31.05.1995.

Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, nisur nga fakti që, pranë kësaj gjykate, ndodhen edhe disa kërkesa të tjera të kësaj natyre, çmoi se është vendi që të njehsohet praktika gjyqësore lidhur me kuptimin e përmbajtjes së paragrafit të tretë të nenit 3, të K. Penal, e parë kjo në raport me përmbajtjen e nenit 7 të Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut dhe nenit 29/3 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, me vendimin nr. 91, datë 19.02.2003 të tij, vendosi kalimin e çështjes në Kolegjet e Bashkuara, për tu unifikuar fakti se në cilën fazë të procedimit është i aplikueshëm paragrafi i tretë, i nenit 3 të K. Penal.

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, duke pasur parasysh kuptimin e vërtete të përmbajtjes së paragrafit të tretë, të nenit 3 të K. Penal, qëllimin konkret të ligjvënësit që e miratoi atë, frymën e përgjithshme të përmbajtjes së dispozitës së nenit 3 të K. Penal, në lidhje me veprimin në kohe, në përgjithësi të ligjit penal, të marra këto në raport me rrethanat faktike në të cilat është bërë njohja e vendimit penal të huaj që bënë fjalë për deklarinim fajtor dhe dënimin e kërkuarit Juan Kondi, arriti në përfundimin se, si vendimi nr. 111, datë 12.04.2002, i Gjykatës së shkallës së parë Elbasan, ashtu edhe vendimi nr. 215, datë 06.09.2002, i Gjykatës së Apelit Durrës, janë të drejta, të bazuara në ligj. Ato gjejnë mbështetje të plote në rrethanat faktike të çështjes dhe si të tilla, duhet të lihen në fuqi.

Në këtë përfundim u arrit, duke u interpretuar, nga Kolegjet e Bashkuara kuptimi i përmbajtjes së dispozitës së nenit 3 të K. Penal dhe veçanërisht, i paragrafit të tretë të saj, parë, jo në kuadër vetëm të kësaj dispozite, por në një rrafsh akoma më të gjërë, sikurse është nxjerrja në pah e kuptimit të vërtete të përmbajtjes së këtij paragrafi në raport me imperativin Kushtetues, të fuqisë

prapavepruese te ligjit favorizues, qe buron nga përmbajtja e pikës 3, te nenit 29 te Kushtetutës se Republikës se Shqipërisë dhe fryma e përgjithshme e kuptimit te nenit 7 te Konventës Evropiane te te Drejtave te Njeriut.

Nisur nga fakti qe ligjvënësi shqiptar, ne një dispozite te vetme, sikurse është ajo e nenit 3 te K. Penal, ka përcaktuar veprimin e ligjit penal ne kohe, jo vetëm ne përgjithësi, sipas parimit qe askush nuk mund te dënohet për një vepër, qe sipas ligjit te kohës kur është kryer, nuk përbente vepër penale, por, edhe duke dhëne përjashtimet nga ky parim, Kolegjet e Bashkuara çmojnë se, lidhje me çështjen objekt shqyrtimi, ka përmbajtja e paragrafëve te dyte dhe te trete te kësaj dispozite, ne te cilat parashikohen përjashtimet nga rregulli i përgjithshëm i veprimit ne kohe te ligjit penal dhe, brenda tyre, lidhja me te drejtpërdrejte me këtë çështje, pa dyshim, qe ka paragrafi i trete i saj.

Nga përmbajtja e këtij paragrafi, sipas te cilit, kur ligji i kohës kur është kryer vepra penale dhe ligji i mëvonshëm janë te ndryshëm, zbatohet ai ligj dispozitat e te cilit janë me te favorshme për personin qe ka kryer veprën penale, arrihet ne përfundimin se, ne rastet kur, ligji qe ka qene ne fuqi ne kohen e kryerjes se veprës penale, është me i disfavorshëm se ligji qe është ne fuqi ne kohen e gjykimit te çështjes penale ne ngarkim te personit qe e ka kryer atë, gjykatat detyrohen te zbatojnë këtë te dytin d.m.th. ligjin e mëvonshëm, i cili është ne fuqi ne kohen e gjykimit te çështjes.

Ky detyrim rrjedh nga fakti qe, ne rastin konkret, ligji i mëvonshëm përmban dispozita, te cilat janë me te favorshme për personin qe ka kryer veprën penale ose, duke përdorur terminologjinë kushtetuese, duhet thënë se, ligji i mëvonshëm është ligj penal favorizues dhe pikërisht për këtë arsye, ai ka fuqi prapavepruese.

Megjithatë, duhet vene ne dukje fakti qe fuqia prapavepruese e ligjit penal favorizues, ne raport me momentin kohor te zbatimit te tij, nuk është e pakufizuar, pasi ky moment, është i kushtëzuar nga faza ne te cilën gjendet 'procedimi penal qe i përket personit te akuzuar për kryerjen e veprës penale, faze e cila, duke u bazuar ne sa u thane me hollësi me lart, Kolegjet e Bashkuara te Gjykatës se Larte, arrijnë ne përfundimin se, nuk mund te jete tej momentit kohor kur vendimi i dënimit penal të personit të akuzuar ka marre forme te prere gjë qe vlen edhe për personat e dënuar me vendim penal, te formës se prere, te gjykatave te huaja penale, sikurse është rasti objekt gjykimi.

Te gjitha ceshtjet e tjera qe mund te lindin mbas këtij momenti, i përkasin një faze tjetër, asaj te ekzekutimit te vendimit penal.

Dihet se, ndryshe nga fuqia prapavepruese e ligjit penal qe përfshihet ne institutin e veprimit penal ne kohe, institut, i cili rregullimin e tij ligjor e gjen ne normat e ligjit penal material, faza e ekzekutimit te vendimeve penale, rregullohet nga normat e ligjit procedural penal, nocione këto qe konfondohen ne kërkesën e paraqitur nga mbrojtësi i kërkuarit Juan.

Bazuar ne sa u parashtrua, me hollësi ne pjesët e përparshme te këtij vendimi Kolegjet e Bashkuara arrijnë ne përfundimin e përgjithshëm se, paragrafi i trete, i nenit 3 te K. Penal është i zbatueshëm ne procedimet penale te vena ne lëvizje pas hyrjes ne fuqi te ligjit favorizues, si dhe ne procedimet penale, te cilat megjithëse janë vene ne lëvizje para hyrjes ne fuqi te ligjit favorizues, gjykimi për to, nuk ka përfunduar ende me vendim te formës se prere.

Kështu qe, personat, vendimi i dënimit penal për te cilët ka marre forme te prere, sikurse është rasti i kërkuarit Juan, nuk mund te përfitojnë nga ligji i mëvonshëm edhe pse ai mund te jete favorizues ne raport me ligjin penal qe u zbatua, nga gjykatat, ne kohen e dënimit te tyre.

I vetmi përjashtim nga ky rregull, në kushtet e zakonshme të zbatimit të K.Penal, bëhet vetëm për personat e dënuar me vendim te formës së prerë kur ligji i ri, veprën për të cilën ata janë deklaruar fajtores dhe dënuar nuk e konsideron më vepër penale.

Dhe këtë përjashtim e ka bere vet ligjvënësi, në paragrafin e dytë të nenit 3 të K.Penal, sipas te cilit, ligji i ri qe nuk dënon veprën • penale ka fuqi prapavepruese dhe ne rast se personi është dënuar ekzekutimi i dënimit nuk mund te filloje dhe, ne qoftë se ka filluar pushon.

Thuhet, “ne kushtet e zakonshme te zbatimit te K.Penal”, pasi ligjvënësi, mbas miratimit te ligjit nr. 7895, date 27.01.1995 “Për Kodin Penal të Republikës së Shqipërisë, me dy ligje të veçanta, te miratuara ad hoc me nr. 7942 dhe 7984, te datave, respektivisht, 31.05.1995 dhe 28.07.1995, miratuar për hyrjen ne fuqi te Kodit Penal, ka parashikuar, shprehimisht, qe personave, te cilët janë dënuar me vendim te formës se prere për një ose me shume vepra penale me masa dënimi, për një ose me shume prej tyre, me te larta se sa maksimumi qe parashikon për to Kodi i ri Penal, ju mbetet, për secilën prej tyre, ky maksimum (nenet 2 dhe 1 te ligjeve respektivë).

Nëpërmjet këtyre dy ligjeve, kane përfituar vetëm personat qe ishin dënuar para hyrjes ne fuqi te Kodit te ri Penal, d.m.th me Kodet e mëparshme penale dhe një gjë e tille ishte jo vetëm e domosdoshme, por edhe e kuptueshme, për shkak te disa ndryshimeve, jo pak te rëndësishme, qe

pësoi instituti juridik i pergjegjesise penale dhe elemente përbërës te tij, ne Kodin e ri Penal, ne krahasim me te me te mëparshmet.

Pikërisht, për këtë shkak, dy dispozitat e përmendura te dy ligjeve qe u miratuan për hyrjen ne fuqi te Kodit te ri Penal, ashtu sikurse edhe vet këto dy ligje për nga përmbajtja dhe qëllimi për te cilin u miratuan, ishin kalimtare, Ato shërbyen, ekskluzivisht, për rregullimin, nga pikëpamja ligjore, te gjendjes faktike, te ndryshimeve qe ekzistonin për nga i takonte maksimumit te masave te dënimit qe ishin dhënë nga gjykatat ndaj personave te dënuar para hyrjes ne fuqi te Kodit te ri Penal, për vepra, te cilat, edhe sipas këtij të fundit, vazhdojnë te konsiderohen vepra penale dhe nuk mund te zbatohen edhe ne raste te tjera, sikurse, pa te drejte, pretendohet ne rekursin e paraqitur nga, mbrojtësi i caktuar nga kërkuesi Juan.

Po kështu, Kolegjet e Bashkuarat te Gjykatës se Larte, çmojnë se duhet te vihet ne dukje edhe fakti qe, veç sa u përmenden ne pjesën e mëparshme te këtij vendimi, pretendimi i mbrojtësit të të dënuarit Juan për uljen e masës se dënimit nga pesëmbëdhjetë ne dhjete vjet burgim, nuk qëndron edhe për shkak se, megjithëse maksimumi i dënimit me burgim qe parashikohet nga paragrafi i pare i nenit 283 (te ndryshuar) te K.Penal, është jo pesëmbëdhjete qe e kishte dispozita e pandryshuar, por dhjete vjet burgim, bazuar ne faktin qe, sipas vendimit penal nr. 3014, date 15.10.1999, te Gjykatës Athinës (Greqi), vepra penale e mbajtjes dhe e transportimit te lendeve narkotike është kryer ne bashkëpunim, pas ndryshimeve qe i u bene dispozitës se nenit 283 te K.Penal, vepra e tij nuk do të cilësohej me paragrafin e pare, por me paragrafin e dyte (i cili bashkëpunimin nuk e parashikon si rrethane thjeshte të anës objektive te figurës se kësaj vepre penale, por edhe si rrethane cilesonjese, ne te cilin kufijtë e dënimit vajojnë nga shtate gjer ne pesëmbëdhjete vjet, burgim d.m.th. janë me te disfavoreshme (me te renda), ne raport me marzhe e dënimit, nga pese gjer ne pesëmbëdhjete vjet, qe parashikonte kjo dispozite e K.Penal, para ndryshimeve qe i u bene asaj me ligjin e përmendur, disa here, me lart.

PËR KËTO ARSYE

Kolegjet e Bashkuara te Gjykatës se Larte mbështetur ne nenin 441/a te Kushtetutës dhe 441 pika "a" te K. Pr. Penale

VENDOSËN

Lënien ne fuqi te vendimit nr. 215, date 06.09.2002 te Gjykatës se Apelit Durrës. Ky rendim është unifikues. Një kopje e tij te dërgohet për botim ne Fletoren Zyrtare.

Tirane, me 27.03.2003

**ANËTAR
K. NGJELA**

**ANËTAR
P. ZAHARIA**

**KRYESUES
TH. KONDI**

**ANËTAR
N. SHESHI**

**ANËTAR
B. CAKA**

**ANËTAR
N. KITA**

**ANËTAR
V. KONDILI**

**ANËTAR
V. METANI**

**ANËTAR
S. SPIRO**

**ANËTAR
V. BINERI**

**ANËTAR
Y. MYRTJA**

**ANËTAR
E. SINOIMERI**

**ANËTAR
A. A. LAMAJ**

**ANËTAR
I. BALA**

**ANËTAR
Z. PODA**